

Opracowano na
podstawie: Dz. U.
z 2014 r. poz. 301,
z 2025 r. poz.
1436.

U S T A W A

z dnia 21 lutego 2014 r.

o funduszu soleckim

Art. 1. Ustawa reguluje zasady tworzenia funduszu soleckiego, zwanego dalej „funduszem” oraz zasady zwrotu części wydatków wykonanych w ramach funduszu.

Art. 2. 1. Rada gminy rozstrzyga o wyodrębnieniu w budżecie gminy środków stanowiących fundusz, podejmując uchwałę, w której wyraża zgodę albo nie wyraża zgody na wyodrębnienie funduszu.

2. Uchwała podjęta po dniu 31 marca roku poprzedzającego rok budżetowy, którego dotyczy, jest nieważna.

3. Uchwała o wyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu ma zastosowanie do kolejnych lat budżetowych następujących po roku, w którym została podjęta.

4. Uchwała o niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie funduszu ma zastosowanie wyłącznie do roku budżetowego następującego po roku, w którym została podjęta.

5. Fundusz nie jest funduszem celowym w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, 938 i 1646).

6. Środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które zgłoszone we wniosku, o którym mowa w art. 5, są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy.

7. Środki funduszu mogą być przeznaczone na pokrycie wydatków na działania zmierzające do usunięcia skutków klęski żywiołowej w rozumieniu ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558, z późn. zm.¹⁾).

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2006 r. Nr 50, poz. 360 i Nr 191, poz. 1410, z 2007 r. Nr 89, poz. 590, z 2009 r. Nr 11, poz. 59, z 2011 r. Nr 222, poz. 1323, z 2012 r. poz. 908 oraz z 2013 r. poz. 1635.

Art. 3. 1. Wysokość środków przypadających na dane sołectwo oblicza się według wzoru:

$$F = \left(2 + \frac{L_m}{100}\right) \times K_b$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

F – wysokość środków przeznaczonych na dane sołectwo, jednak nie więcej niż dziesięciokrotność K_b ,

L_m – liczbę mieszkańców sołectwa według stanu na dzień 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy, określoną na podstawie prowadzonego przez gminę rejestru mieszkańców, o którym mowa w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. Nr 217, poz. 1427, z późn. zm.²⁾),

K_b – kwotę bazową – obliczoną jako iloraz wykonanych dochodów bieżących danej gminy, o których mowa w przepisach o finansach publicznych, za rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata oraz liczby mieszkańców zamieszkających na obszarze danej gminy, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy o dwa lata, ustalonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

2. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok budżetowy przekazuje sołtysom informacje o wysokości przypadających danemu sołectwu środków, o których mowa w ust. 1, oraz środków określonych na podstawie uchwały, o której mowa w art. 4 ust. 1.

3. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok budżetowy przekazuje wojewodzie informację o wysokości przypadających danym sołectwom środków, o których mowa w ust. 1, oraz o wysokości kwoty bazowej (K_b).

4. Wojewoda, po zweryfikowaniu otrzymanej informacji, o której mowa w ust. 3, przekazuje zbiorczą informację ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej w terminie do dnia 15 sierpnia roku poprzedzającego rok budżetowy.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 239, poz. 1593, z 2011 r. Nr 133, poz. 768, Nr 204, poz. 1195 i Nr 288, poz. 1689, z 2012 r. poz. 921 i 1407, z 2013 r. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 301.

5. Nieprzekazanie przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) informacji, o której mowa w ust. 3, w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok budżetowy, skutkuje utratą przez gminę prawa do zwrotu części wydatków wykonanych w ramach funduszu w danym roku budżetowym.

6. Środki funduszu niewykorzystane w roku budżetowym wygasają z upływem roku.

7. Gmina otrzymuje z budżetu państwa zwrot, w formie dotacji celowej, części wydatków wykonanych w ramach funduszu. Zwrot obejmuje wydatki wykonane w roku poprzedzającym rok budżetowy. Wysokość wydatków stanowiąca podstawę obliczenia zwrotu nie może przekroczyć wysokości środków ujętych w informacji przekazanej przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w trybie ust. 3.

8. Wydatki wykonane w ramach funduszu podlegają zwrotowi w następującej wysokości:

- 1) 40% wykonanych wydatków – dla gmin, w których K_b jest mniejsze od średniego K_{bk} w skali kraju,
- 2) 30% wykonanych wydatków – dla gmin, w których K_b wynosi od 100% do 120% średniego K_{bk} w skali kraju,
- 3) 20% wykonanych wydatków – dla gmin, w których K_b jest większe od 120% i nie większe niż 200% średniego K_{bk} w skali kraju,

gdzie K_{bk} oznacza – średnią kwotę bazową w kraju – obliczaną dla gmin wiejskich i miejsko-wiejskich, ujętych w rejestrze terytorialnym, o którym mowa w art. 47 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2012 r. poz. 591 oraz z 2013 r. poz. 2), według stanu na dzień 1 stycznia roku poprzedzającego rok budżetowy.

9. Średnią kwotę bazową w kraju oblicza się, dzieląc łączną kwotę wykonanych dochodów bieżących gmin wiejskich i miejsko-wiejskich, o których mowa w przepisach o finansach publicznych, przez liczbę mieszkańców gmin wiejskich i miejsko-wiejskich według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy o dwa lata, ustaloną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

10. Podstawę do wyliczenia średniej kwoty bazowej w kraju stanowią wykonane dochody bieżące wykazane za rok poprzedzający rok budżetowy o dwa

lata w sprawozdaniach gmin wiejskich i miejsko-wiejskich, których obowiązek sporządzania wynika z przepisów o finansach publicznych w zakresie sprawozdawczości budżetowej, z uwzględnieniem korekt złożonych do właściwych regionalnych izb obrachunkowych, w terminie do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy.

11. Minister właściwy do spraw finansów publicznych oblicza na dany rok średnią kwotę bazową w kraju i podaje ją do wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej do dnia 31 sierpnia roku poprzedzającego rok budżetowy.

12. Minister właściwy do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory informacji, o których mowa w ust. 3 i 4,
- 2) tryb zwrotu części wydatków gmin w ramach funduszu oraz wzór wniosku o ten zwrot

– kierując się potrzebą zapewnienia środków finansowych dla gmin oraz uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowości i kompletności przekazywanych danych.

Art. 4. 1. Rada gminy może zwiększyć środki funduszu ponad wysokość obliczoną na podstawie art. 3 ust. 1, określając w terminie do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy, w drodze uchwały, zasady zwiększania środków funduszu przypadających na poszczególne sołectwa.

2. Uchwała podjęta po terminie, o którym mowa w ust. 1, jest nieważna.

3. Uchwała, o której mowa w ust. 1, ma zastosowanie do lat budżetowych następujących po roku, w którym została podjęta.

4. Zwiększona wysokość środków funduszu nie jest wliczana do wydatków wykonanych w ramach funduszu, od których przysługuje częściowy zwrot na podstawie art. 3 ust. 7.

Art. 5. 1. Warunkiem przyznania w danym roku budżetowym środków z funduszu jest złożenie do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) przez sołectwo wniosku.

2. Wniosek danego sołectwa uchwała zebranie wiejskie z inicjatywy sołtysa, rady sołeckiej lub co najmniej 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa.

3. Wniosek powinien zawierać wskazanie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji na obszarze sołectwa w ramach środków określonych dla danego sołectwa na podstawie informacji, o której mowa w art. 3 ust. 2, wraz z oszacowaniem ich kosztów i uzasadnieniem.

4. W terminie do dnia 30 września roku poprzedzającego rok budżetowy, którego dotyczy wniosek, sołtys przekazuje wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) wniosek celem uwzględnienia go w projekcie budżetu gminy.

5. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku odrzuca cały wniosek albo poszczególne przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia w nim zawarte, jeżeli nie spełniają warunków określonych w ust. 2–4 lub w art. 2 ust. 6 lub 7, jednocześnie informując o tym sołtysa.

6. Sołtys może w terminie 7 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 5, podtrzymać wniosek albo przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia w nim zawarte niespełniające warunków określonych w ust. 2–4 lub w art. 2 ust. 6 lub 7, kierując wniosek do rady gminy za pośrednictwem wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

7. W przypadku gdy wniosek albo przedsięwzięcie zostały odrzucone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) z powodu niespełnienia warunków określonych w ust. 2 lub 3 lub w art. 2 ust. 6 lub 7, zebranie wiejskie może ponownie uchwalić odpowiednio wniosek albo przedsięwzięcie.

8. Sołtys, w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 5, przekazuje radzie gminy za pośrednictwem wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wniosek albo przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia ponownie uchwalone przez zebranie wiejskie.

9. W przypadku podtrzymania wniosku albo przedsięwzięcia lub przedsięwzięć przez sołtysa, rada gminy rozpatruje ten wniosek albo przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia w terminie 30 dni od dnia jego otrzymania. Rada gminy odrzuca wniosek albo przedsięwzięcie niespełniające warunków określonych w ust. 2–4 lub w art. 2 ust. 6 lub 7 lub podtrzymane po terminie, o którym mowa w ust. 6. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) związany jest rozstrzygnięciem rady gminy.

10. W przypadku ponownie uchwalonego wniosku albo przedsięwzięcia lub przedsięwzięć, rada gminy rozpatruje ten wniosek w terminie 30 dni od dnia jego

otrzymania. Rada gminy odrzuca wniosek albo przedsięwzięcie lub przedsięwzięcia niespełniające warunków określonych w ust. 2 lub 3 lub w art. 2 ust. 6 lub 7 lub przekazane po terminie, o którym mowa w ust. 8. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) związany jest rozstrzygnięciem rady gminy.

11. (uchylony)

Art. 6. 1. Sołectwa mogą realizować wspólne przedsięwzięcia.

2. Każde z sołectw zamierzających wspólnie realizować przedsięwzięcie odrębnie uchwała wniosek.

3. Przepisy art. 5 stosuje się odpowiednio, z tym że wniosek powinien zawierać wskazanie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji na obszarze danego sołectwa lub innego sołectwa w danej gminie.

Art. 7. 1. W trakcie roku budżetowego, jednakże nie wcześniej niż po uchwaleniu budżetu gminy na dany rok i nie później niż do dnia 31 października danego roku budżetowego, sołectwo może złożyć do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wniosek o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu przewidzianych do realizacji w ramach funduszu.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, nie może prowadzić do przekroczenia środków przyznanych pierwotnie w uchwale budżetowej.

3. Wniosek złożony z naruszeniem terminów, o których mowa w ust. 1, podlega odrzuceniu.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 5 ust. 2, 3 i 5–11.

Art. 7a. 1. Rada gminy, która wyodrębniła w budżecie gminy środki stanowiące fundusz sołecki, może wyodrębnić w budżecie gminy środki na przedsięwzięcia przewidziane do realizacji w innych niż sołectwo jednostkach pomocniczych.

2. Do środków, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 2, art. 3 ust. 1 i 2 oraz art. 4–7, z tym że ilekroć w tych przepisach jest mowa o:

- 1) sołtysie – należy przez to rozumieć przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej;
- 2) zebraniu wiejskim – należy przez to rozumieć organ uchwałodawczy innej niż sołectwo jednostki pomocniczej.

Art. 8. W ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. Nr 217, poz. 1427, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) uchyla się art. 67;
- 2) po art. 68 dodaje się art. 68a w brzmieniu:

„Art. 68a. W ustawie z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. poz. 301) w art. 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wysokość środków przypadających na dane sołectwo oblicza się według wzoru:

$$F = \left(2 + \frac{L_m}{100} \right) \times K_b$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

F – wysokość środków przeznaczonych na dane sołectwo, jednak nie więcej niż dziesięciokrotność K_b ,

L_m – liczbę mieszkańców sołectwa według stanu na dzień 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy, określoną na podstawie prowadzonego przez gminę rejestru mieszkańców, o którym mowa w ustawie z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. Nr 217, poz. 1427, z późn. zm.⁴⁾),

K_b – kwotę bazową – obliczoną jako iloraz wykonanych dochodów bieżących danej gminy, o których mowa w przepisach o finansach publicznych, za rok poprzedzający rok budżetowy o dwa lata oraz liczby mieszkańców zamieszkałych na obszarze danej gminy, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy o dwa lata, ustalonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.”.”.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 239, poz. 1593, z 2011 r. Nr 133, poz. 768, Nr 204, poz. 1195 i Nr 288, poz. 1689, z 2012 r. poz. 921 i 1407 oraz z 2013 r. poz. 1650.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 239, poz. 1593, z 2011 r. Nr 133, poz. 768, Nr 204, poz. 1195 i Nr 288, poz. 1689, z 2012 r. poz. 921 i 1407, z 2013 r. poz. 1650 oraz z 2014 r. poz. 301.

Art. 9. Gmina otrzymuje z budżetu państwa w 2014 r. zwrot, w formie dotacji celowej, części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego w 2013 r., zgodnie z dotychczasowymi przepisami.

Art. 10. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 2 ust. 9 ustawy uchylanej w art. 11 zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 3 ust. 12 niniejszej ustawy, nie dłużej jednak niż przez 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

Art. 11. Traci moc ustawa z dnia 20 lutego 2009 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 217, poz. 1427).

Art. 12. 1. Maksymalny limit wydatków z budżetu państwa będących skutkiem finansowym ustawy wynosi:

- 1) w 2014 r. – 68 000 tys. zł;
- 2) w 2015 r. – 98 000 tys. zł;
- 3) w 2016 r. – 129 000 tys. zł;
- 4) w 2017 r. – 132 000 tys. zł;
- 5) w 2018 r. – 135 500 tys. zł;
- 6) w 2019 r. – 138 500 tys. zł;
- 7) w 2020 r. – 142 000 tys. zł;
- 8) w 2021 r. – 145 500 tys. zł;
- 9) w 2022 r. – 149 000 tys. zł;
- 10) w 2023 r. – 152 500 tys. zł.

2. Minister właściwy do spraw administracji publicznej monitoruje wykorzystanie limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, oraz wdraża mechanizm korygujący, o którym mowa w ust. 3.

3. W przypadku zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków, o którym mowa w ust. 1, zostanie zastosowany mechanizm korygujący polegający na obniżeniu wysokości zwrotu wydatków wykonanych w ramach funduszu, dla każdej z grup gmin o określonym K_b , o których mowa w art. 3 ust. 8, o wskaźnik ustalony jako iloraz różnicy między sumą środków wynikającą ze wszystkich informacji, o których mowa w art. 3 ust. 4, a limitem, o którym mowa w ust. 1, oraz sumy środków wynikającej ze wszystkich informacji, o których mowa w art. 3 ust. 4.

4. W przypadku, o którym mowa ust. 3, minister właściwy do spraw administracji publicznej podaje w Biuletynie Informacji Publicznej, w terminie do dnia 15 września roku poprzedzającego rok budżetowy, informację o skorygowanej wysokości zwrotu części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu w roku, na który została ogłoszona średnia kwota bazowa w kraju dla każdej z grup gmin o określonym K_b , o których mowa w art. 3 ust. 8.

Art. 13. Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.